

Ez a rész, amit sokan nem szeretnek és nem is használnak. Aki nem akar telepíteni – pl. mert más megoldja helyette, vagy olyan rendszert használ, amin alapból fent van – az ezt is átugorhatja.

Ellenben mégis javasolt átfutni. Hogy ne ijedjünk meg a feladattól, illetve tudatosítsuk, hogy ha mégis szükségünk lenne erre, úgy ilyen egyszerűen megoldható.

A Windowsos telepítés kerül itt elő, mert az alapból bizonyos nem tartalmazza a LibreOffice-t. A Linux disztribúciók (Ubuntu, openSUSE, Debian stb.) tartalmazni szokták, így ott nem kell ezzel törődni – ha mégis szükség lenne rá, úgy az adott rendszeren általában a tárolókból egyszerűen megoldható. Mac rendszerrel szintén nem foglalkozunk, mert kevésbé elterjedt, a felhasználók viszonylag ritkán használnak LibreOffice-t illetve a telepítés a rendszeren szokásos módon oldható meg.

Ismerkedés a LibreOffice-szal; telepítése és első indítás

Az előző, elméleti jellegű fejezettel ellentétben a második fejezet kifejezetten gyakorlati témákat tárgyal. Megnézzünk, milyen hardverfeltételei vannak a LibreOffice használatának, majd áttekintjük a Windowsos telepítés főbb lépéseit. Telepítés után megteesszük az ismerkedés első lépéseit, szó lesz a programcsomag elemeiről és a gyorsindítóról.

A LibreOffice rendszerkövetelményei

A LibreOffice egyes funkcióinak használatához Java-futtatókörnyezetre, minimum 1.5-ös JDK-ra vagy JRE-re van szükség.

A Java az operációs rendszerrel általában együtt telepített. Ezzel itt külön nem foglalkozunk, erre van az egyéb kommunikációs lehetőség. Azok szükség esetén való használatát viszont javasoljuk.

A LibreOffice aktuális verziójának hardverfeltételei a gyakoribb operációs rendszerekre a következők:

Windows

- Windows 2000 (Service Pack 2 vagy újabb), Windows XP, Windows 2003, Windows Vista, Windows 7
- 256 MB RAM (512 MB RAM ajánlott)
- Legalább 650 MB szabad lemezterület a letöltéshez és a telepítéshez (a Java környezettel együtt). A telepítés és az ideiglenes fájlok törlése után a LibreOffice kb. 440 MB helyet foglal.
- 1024x768 vagy magasabb felbontás 256 színnel

Linux

- Linux kernel 2.4 vagy újabb, glibc2 2.3.2 vagy újabb
- 256 MB RAM (512 MB RAM ajánlott)
- 400 MB szabad lemezterület
- X-szerver 1024x768 vagy magasabb felbontással és legalább 256 színnel

Mac OS X

- Mac OS X 10.4 (Tiger) vagy újabb
- Intel processzor

- 512 MB RAM
- 400 MB szabad lemezterület
- 1024×768 vagy magasabb felbontás 16,7 millió színnel

Forrás: <http://hu.libreoffice.org/>

A fenti hardverfeltételek teljesítése csak igen elavult gépeken okozhat gondot. A LibreOffice – bár nem tartozik a legkisebb erőforrás igényű szoftverek közé – a mai átlagos erősségű hardvereken használható sebességgel működik.

Megjegyzendő továbbá, hogy ez a hardverigény az MS Office 2003-mal közel megegyező (vagy kisebb), míg a legújabb Microsoft irodai programcsomag, az MS Office 2007 „étvágya” a fentieket érezhetően meghaladja, valamint az MS Office Windowson és Mac OS X-en kívül más operációs rendszerre nem érhető el.

(Valójában Linuxon is használhatunk – több-kevesebb sikerrel – MS Office-t a Wine és az azon alapuló CrossOver Linux program segítségével.)

A LibreOffice beszerzése és telepítése

Látogassunk el a <http://hu.libreoffice.org/> – FSF.hu alapítvány által karbantartott – magyar nyelvű honlapra. Itt a LibreOffice letöltésén kívül rengeteg egyéb hasznos információt kaphatunk. Mivel jegyzetünk kereteit meghaladja a LibreOffice történetének, változatainak, bővítési lehetőségeinek részletes tárgyalását, ez a honlap egyébként is jó kiindulási helyként szolgálhat az érdeklődőknek.

Mielőtt hozzákezdenénk az irodai szoftver telepítéséhez, ellenőrizzük, hogy rendelkezésre áll-e gépünkön a Java-futtatókörnyezet. Ha nem, töltsük le és telepítsük. Az instrukciók a LibreOffice letöltési oldalán megtalálhatóak.

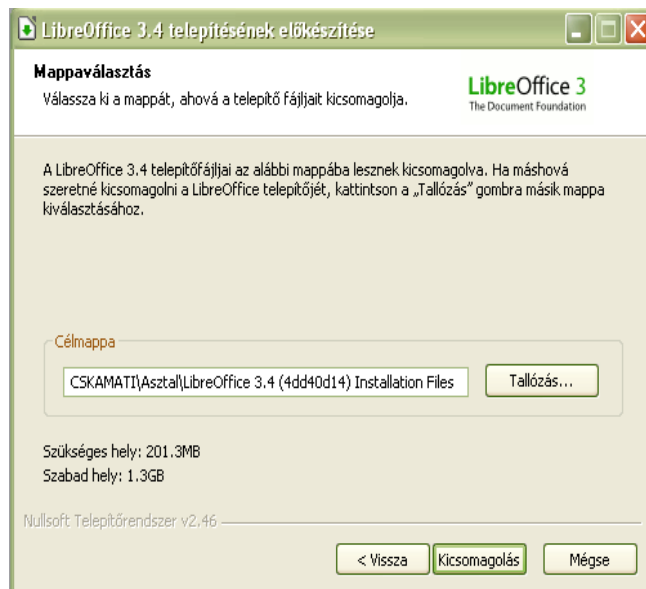
Ha a Java környezet rendben van, a LibreOffice telepítéséhez Windows rendszerekre egy, 189 MB méretű exe fájlt tölthetünk le, melyet a megfelelő rendszergazdai jogosultságok birtokában lefuttathatunk. A telepítés egyszerű, lépései szokásosnak mondhatóak.

A letöltési lapon más (Linux, MacOS X, FreeBSD, Solaris) platformokra fordított friss binárisokat is találunk, bár ezek a rendszerek gyakran eleve tartalmazzák a LibreOffice valamely verzióját.

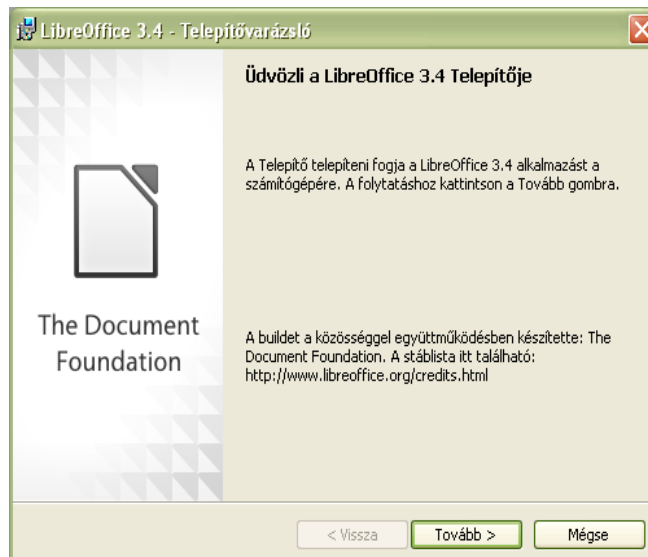
A Windowsos telepítés főbb lépései

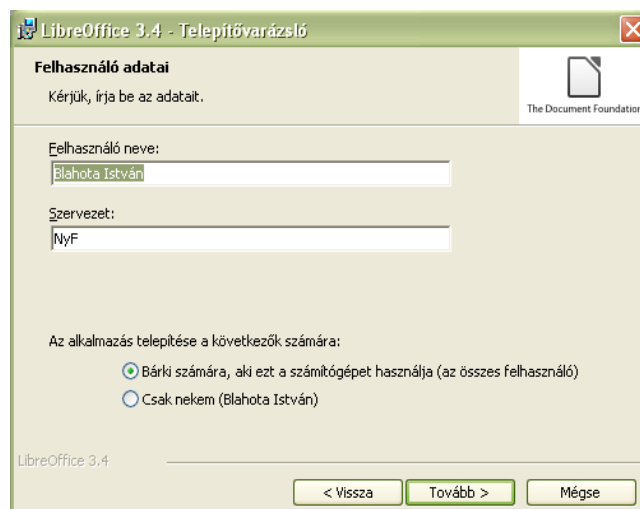
Elindítottuk a letöltött exe fájlt

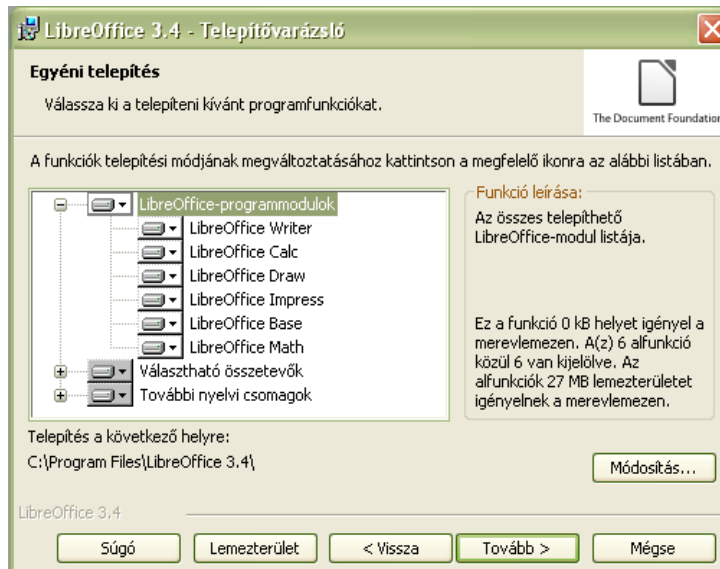
Megváltoztathatjuk a telepítés helyét. Általában nem szükséges

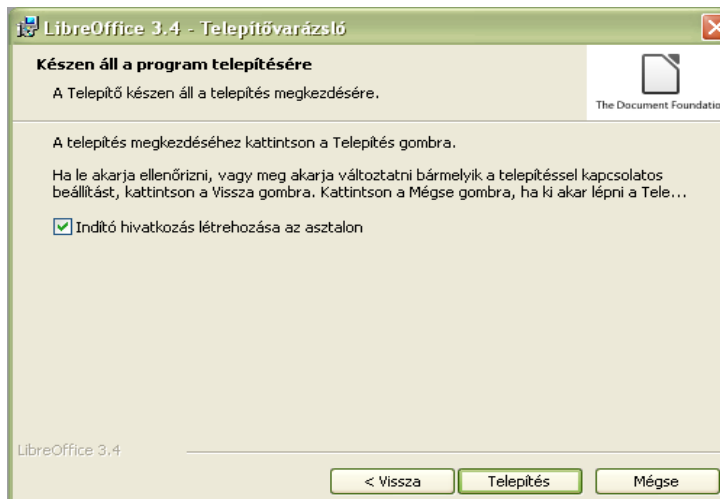
Folytatódik a telepítés előkészítése

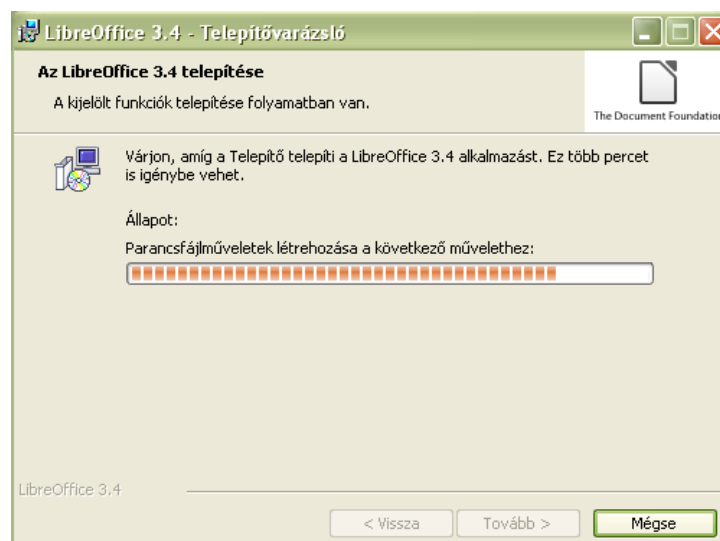
Az alapadatokat már ekkor kitölthetjük

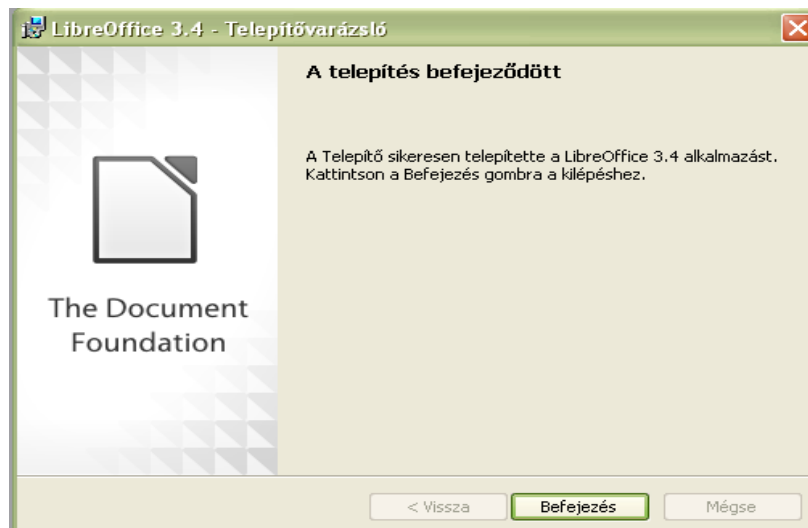
"Egyéni telepítés"-t választva meghatározhatjuk a települő összetevőket

Az előkészítés utolsó lépései

Elindult a fájlok másolása

Készen is vagyunk

További 10 MB méretű a magyar nyelvű súgó telepítő fájlja, ezt is ugyaninnen tölthetjük le. Telepítése szintén nem okozhat semmi gondot. Ha nincs telepítve ez a „Help Pack”, a LibreOffice Súgó (F1) az alapértelmezett böngészőt nyitja meg a Súgó on-line változatát (ez természetesen csak aktív internetkapcsolat esetén lehet sikeres).

A szoftvercsomag elemei

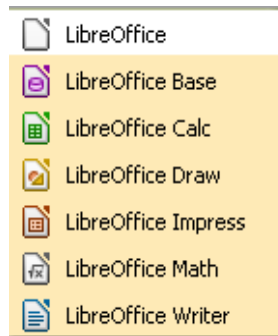
Ha a teljes rendszert telepítettük, a LibreOffice minden fő része elérhető lesz és indítóikonja meg fog jelenni a Start menüben (Windows rendszeren). Ezek a következők (angol kezdőbetűjük alapján)

ABC sorrendben):

- Base (adatbázis-kezelő),
- Calc (táblázatkezelő),
- Draw (rajzoló),
- Impress (bemutató)
- Math (képletszerkesztő),
- Writer (szövegszerkesztő).

Az MS Office-hoz hasonlóan itt is jogosan beszélhetünk programcsomagról, hiszen az egyes elemek között szoros integráció, könnyű átjárhatóság van, és a gyakori szerkesztési funkciók a LibreOffice több részén is elérhetőek.

A Writer szoros kapcsolatot – funkcionális, valamint külső hasonlóságot – mutat a Worddel, a Calc az Excellel, az Impress a PowerPointtal. Jegyzetünk készítésének célja – a LibreOffice általános megismertetésén kívül – e három, leggyakrabban használt, legfontosabb modul részletesebb bemutatása.

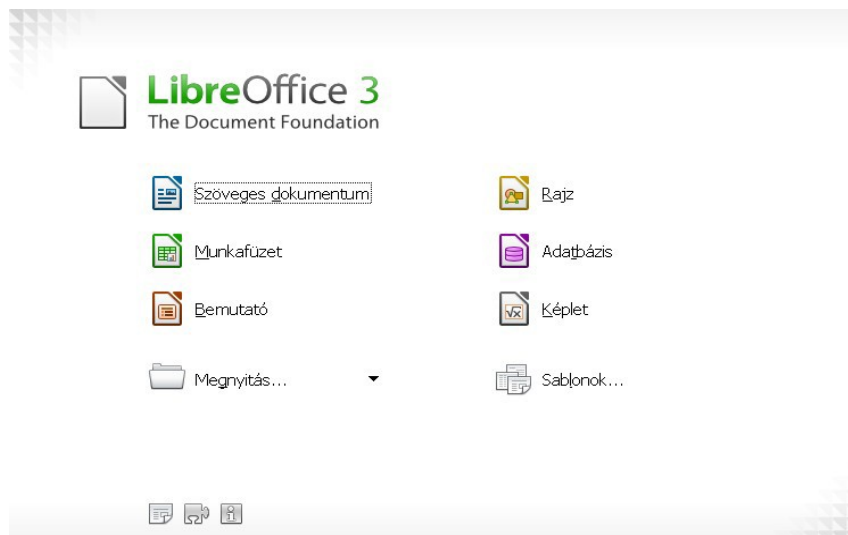

*Ikronok a Windows
Start menüjében*

A LibreOffice indítása

A LibreOffice indítása többféleképpen történhet. Elindíthatjuk a kívánt modult közvetlenül is (például Windowson a Start menüből), de lehetőségünk van arra, hogy először az Indítóközpontot hívjuk be, ahonnan kiválaszthatjuk a futtatandó részt. Természetesen, ha rendszerünkben például a doc fájl megnyitásához a LibreOffice szövegszerkesztője van társítva, akkor a fájlra kattintva is elérjük a kívánt célt.

Ahogy említettük, a LibreOffice használata nem igényel erős hardvert. Ami – leginkább gyengébb gépek használata esetén – feltűnhet, hogy viszonylag lassan indul. Ez is csak a gép bekapcsolása utáni első indításra jellemző, a későbbi indítások sebessége – mivel a program egyes részei a memóriában maradnak – már nemigen kifogásolható. Az MS Office sebességelőnye a program első indításakor valós, hiszen a Microsoft irodai szoftvere olyan Windows összetevőket is használ, amelyek már az operációs rendszer indulásakor betöltődtek.

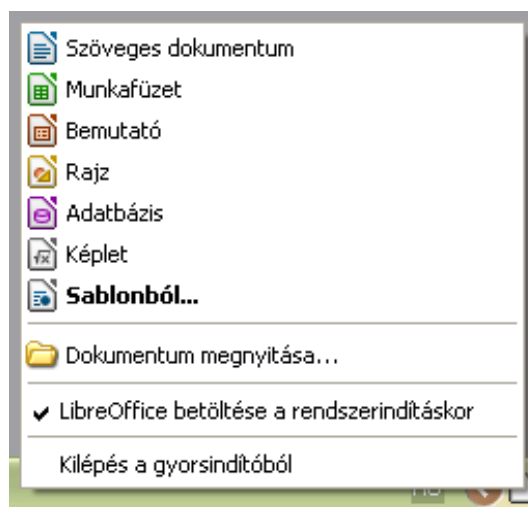

Az Indítóközpont

*Indul a program... Az induláskor felbukkanó
ablak kinézete eltérő lehet*

Bár a fejlesztők verzióról verzióra faragnak le az első indítás idejéből, akiket ez a várakozás mégis bosszant, használhatják a LibreOffice Gyorsindítóját. A Gyorsindító aktiválása után a legközelebbi rendszerinduláskor a LibreOffice egyes részei is be fognak tölteni a memóriába, így a tényleges első indulás várakozásmentes lesz. A Gyorsindító be- és kikapcsolása az „Eszközök” → „Beállítások...” → „LibreOffice” → „Memória” résznél történhet. A Beállításokat az Indító központból és az irodai csomag egyes részeiből külön-külön is elérhetjük. Az aktivált Gyorsindító ráadásul kis ikont helyez el a tálcán, ahonnan az indítani kívánt modult ki is választhatjuk.

*A LibreOffice moduljának indítása
Windowson a Tálcán lévő Gyorsindító
ikon segítségével*

Feladatok

Minden kérdésre több jó válasz is elképzelhető!

1. Mi az ajánlott (legkisebb) memóriamennyiség a LibreOffice futtatásához?

- a. 128 MB
- b. 512 MB
- c. 1 GB
- d. 4 GB

2. Milyen külső futtatókörnyezetet használ a LibreOffice?

- a. Turbo Pascal
- b. Blender
- c. OpenGL
- d. Java

3. Hogyan juthatunk hozzá a LibreOffice-hoz?

- a. Megvásárolhatjuk az Interneten
- b. Megvásárolhatjuk szaküzletekben
- c. Szabadon letölthetjük az Internetről
- d. Csak fizetős warez-site-okról tölthetjük le.

4. A LibreOffice része

- a. Impress
- b. Waitress
- c. Word
- d. Calc

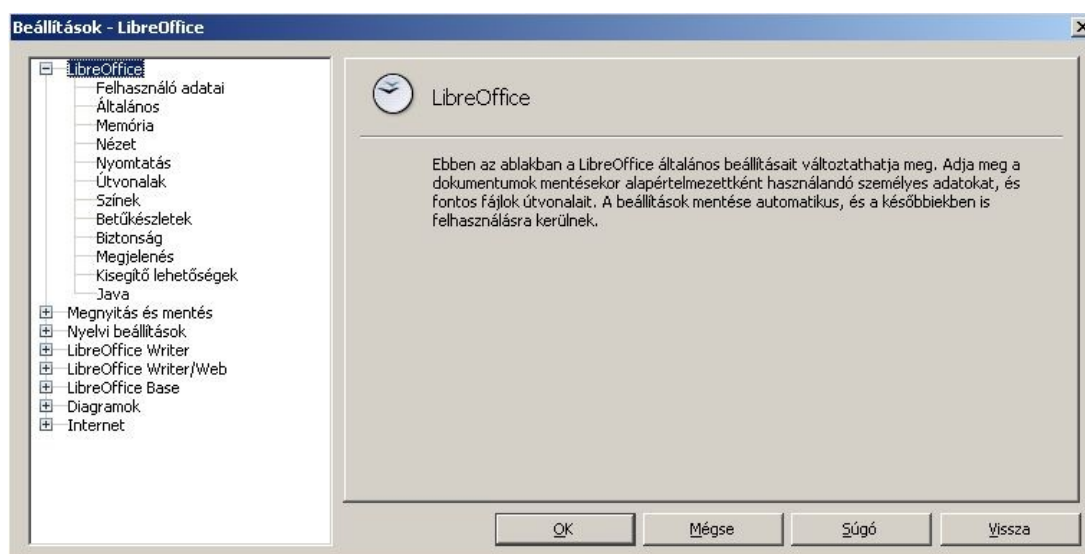
5. Mely fogalmak köthetők szorosan a LibreOffice-hoz?

- a. Indító központ
- b. Gyorsindító
- c. Service Pack
- d. Tálca

Megoldások

1. b
2. d
3. c
4. a, d
5. a, b

Azért legyen itt egy feladat is, ha már az előző leckében megígértük, hogy dolgozunk. Aki telepített annak plusz feladat. Az „Eszközök” → „Beállítások” résznél már jártunk, most nézzünk szét a bal oldalon.

Amit nem tudjuk mi, azt ne állítsuk át, de legalább ismerkedési szinten szánjunk rá pár percet, hogy végigfutjuk.

Feladatként pedig állítsuk át az „Általános” → „Megnyitás és mentés párbeszédablakok”-at, majd figyeljük meg a különbséget. És ha nem tetszik állítsuk vissza.

Remélhetőleg észrevettük, hogy számos beállítási lehetőség van, mellyel saját igényeink szerint való működésre készíthetjük programunkat, rugalmasan alakíthatjuk. Bátran de meggondoltan tegyük ezt.